

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

פו.

עין משפט
נר מצוה

(א) ועיניו 1: געין 7, 7.
 (ב) ועיניו 8: שנת קל.
 יומה 10: קיוסין 11.
 שבעות 12: כבוד 13.
 כרמית 14: 15: ביק 16.
 (ד) [נס פת. 17] וימלא 18.
 (ה) [19] ויחול 20: קטו.
 (ו) [21] לעיל 22: ביק 23.
 (ז) [24] ודבר 25: 26: עי.
 (ח) [27] ודבר 28: 29: עי.
 (ט) [30] ויגיל 31: פק שמי.
 מרות 32: 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: 41: 42: 43: 44: 45: 46: 47: 48: 49: 50: 51: 52: 53: 54: 55: 56: 57: 58: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84: 85: 86: 87: 88: 89: 90: 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: 98: 99: 100: 101: 102: 103: 104: 105: 106: 107: 108: 109: 110: 111: 112: 113: 114: 115: 116: 117: 118: 119: 120: 121: 122: 123: 124: 125: 126: 127: 128: 129: 130: 131: 132: 133: 134: 135: 136: 137: 138: 139: 140: 141: 142: 143: 144: 145: 146: 147: 148: 149: 150: 151: 152: 153: 154: 155: 156: 157: 158: 159: 160: 161: 162: 163: 164: 165: 166: 167: 168: 169: 170: 171: 172: 173: 174: 175: 176: 177: 178: 179: 180: 181: 182: 183: 184: 185: 186: 187: 188: 189: 190: 191: 192: 193: 194: 195: 196: 197: 198: 199: 200: 201: 202: 203: 204: 205: 206: 207: 208: 209: 210: 211: 212: 213: 214: 215: 216: 217: 218: 219: 220: 221: 222: 223: 224: 225: 226: 227: 228: 229: 230: 231: 232: 233: 234: 235: 236: 237: 238: 239: 240: 241: 242: 243: 244: 245: 246: 247: 248: 249: 250: 251: 252: 253: 254: 255: 256: 257: 258: 259: 260: 261: 262: 263: 264: 265: 266: 267: 268: 269: 270: 271: 272: 273: 274: 275: 276: 277: 278: 279: 280: 281: 282: 283: 284: 285: 286: 287: 288: 289: 290: 291: 292: 293: 294: 295: 296: 297: 298: 299: 300: 301: 302: 303: 304: 305: 306: 307: 308: 309: 310: 311: 312: 313: 314: 315: 316: 317: 318: 319: 320: 321: 322: 323: 324: 325: 326: 327: 328: 329: 330: 331: 332: 333: 334: 335: 336: 337: 338: 339: 340: 341: 342: 343: 344: 345: 346: 347: 348: 349: 350: 351: 352: 353: 354: 355: 356: 357: 358: 359: 360: 361: 362: 363: 364: 365: 366: 367: 368: 369: 370: 371: 372: 373: 374: 375: 376: 377: 378: 379: 380: 381: 382: 383: 384: 385: 386: 387: 388: 389: 390: 391: 392: 393: 394: 395: 396: 397: 398: 399: 400: 401: 402: 403: 404: 405: 406: 407: 408: 409: 410: 411: 412: 413: 414: 415: 416: 417: 418: 419: 420: 421: 422: 423: 424: 425: 426: 427: 428: 429: 430: 431: 432: 433: 434: 435: 436: 437: 438: 439: 440: 441: 442: 443: 444: 445: 446: 447: 448: 449: 450: 451: 452: 453: 454: 455: 456: 457: 458: 459: 460: 461: 462: 463: 464: 465: 466: 467: 468: 469: 470: 471: 472: 473: 474: 475: 476: 477: 478: 479: 480: 481: 482: 483: 484: 485: 486: 487: 488: 489: 490: 491: 492: 493: 494: 495: 496: 497: 498: 499: 500: 501: 502: 503: 504: 505: 506: 507: 508: 509: 510: 511: 512: 513: 514: 515: 516: 517: 518: 519: 520: 521: 522: 523: 524: 525: 526: 527: 528: 529: 530: 531: 532: 533: 534: 535: 536: 537: 538: 539: 540: 541: 542: 543: 544: 545: 546: 547: 548: 549: 550: 551: 552: 553: 554: 555: 556: 557: 558: 559: 560: 561: 562: 563: 564: 565: 566: 567: 568: 569: 570: 571: 572: 573: 574: 575: 576: 577: 578: 579: 580: 581: 582: 583: 584: 585: 586: 587: 588: 589: 590: 591: 592: 593: 594: 595: 596: 597: 598: 599: 600: 601: 602: 603: 604: 605: 606: 607: 608: 609: 610: 611: 612: 613: 614: 615: 616: 617: 618: 619: 620: 621: 622: 623: 624: 625: 626: 627: 628: 629: 630: 631: 632: 633: 634: 635: 636: 637: 638: 639: 640: 641: 642: 643: 644: 645: 646: 647: 648: 649: 650: 651: 652: 653: 654: 655: 656: 657: 658: 659: 660: 661: 662: 663: 664: 665: 666: 667: 668: 669: 670: 671: 672: 673: 674: 675: 676: 677: 678: 679: 680: 681: 682: 683: 684: 685: 686: 687: 688: 689: 690: 691: 692: 693: 694: 695: 696: 697: 698: 699: 700: 701: 702: 703: 704: 705: 706: 707: 708: 709: 710: 711: 712: 713: 714: 715: 716: 717: 718: 719: 720: 721: 722: 723: 724: 725: 726: 727: 728: 729: 730: 731: 732: 733: 734: 735: 736: 737: 738: 739: 740: 741: 742: 743: 744: 745: 746: 747: 748: 749: 750: 751: 752: 753: 754: 755: 756: 757: 758: 759: 760: 761: 762: 763: 764: 765: 766: 767: 768: 769: 770: 771: 772: 773: 774: 775: 776: 777: 778: 779: 780: 781: 782: 783: 784: 785: 786: 787: 788: 789: 790: 791: 792: 793: 794: 795: 796: 797: 798: 799: 800: 801: 802: 803: 804: 805: 806: 807: 808: 809: 810: 811: 812: 813: 814: 815: 816: 817: 818: 819: 820: 821: 822: 823: 824: 825: 826: 827: 828: 829: 830: 831: 832: 833: 834: 835: 836: 837: 838: 839: 840: 841: 842: 843: 844: 845: 846: 847: 848: 849: 850: 851: 852: 853: 854: 855: 856: 857: 858: 859: 860: 861: 862: 863: 864: 865: 866: 867: 868: 869: 870: 871: 872: 873: 874: 875: 876: 877: 878: 879: 880: 881: 882: 883: 884: 885: 886: 887: 888: 889: 890: 891: 892: 893: 894: 895: 896: 897: 898: 899: 900: 901: 902: 903: 904: 905: 906: 907: 908: 909: 910: 911: 912: 913: 914: 915: 916: 917: 918: 919: 920: 921: 922: 923: 924: 925: 926: 927: 928: 929: 930: 931: 932: 933: 934: 935: 936: 937: 938: 939: 940: 941: 942: 943: 944: 945: 946: 947: 948: 949: 950: 951: 952: 953: 954: 955: 956: 957: 958: 959: 960: 961: 962: 963: 964: 965: 966: 967: 968: 969: 970: 971: 972: 973: 974: 975: 976: 977: 978: 979: 980: 981: 982: 983: 984: 985: 986: 987: 988: 989: 990: 991: 992: 993: 994: 995: 996: 997: 998: 999: 1000.

הני הנא. להך מתני דקתני מנר לאזיו חייב: **סהס ספרא.** מורת
הניס: **סהס ספרי.** ספר ודבר ומשנה תורה והאי סתמא דכי
 ימלא איש^א בשנה תורה הוא: **אליבא דרבי עקיבא.** ממה שלמדו
 מר^ב עקיבא אמרו: **של ביה פלוני.** לא רלה להוכיר שחשונין

תני תנא קמיה דרב ששת א"ל אני שונה רבי
 שמעון אומר מאחיו עד שיוציאונו מרשות
 אחיו ואת אמרת חייב תני פטור מאי קושיא
 דילמא הא ר"ש הא רבנן לא ס"ד דאמר ר'
 יוחנן^א סתם מתני ר' מאיר סתם תוספתא ר'
 גחמיה^ב סתם ספרא רבי יהודה סתם ספרי
 ר"ש וכולהו אליבא דר"ע: **הגונב בנו:** מאי
 טעמא פרבנן אמר אביי דאמר קרא וכו'
 ימצא פרט למצוי א"ל רב פפא לאביי באלא
 מעתה^א וכו' ימצא איש שוכב עם אשה בעולת
 בעל הכי נמי כי ימצא פרט למצוי כגון של
 בית פלוני דשכיח בגביהו הכי נמי דפטורי
 א"ל אנא^ב מונמצא גידו קאמינא אמר רבא
 יהלכך הני מיקרי דרדקי ומתנו רבנן כמצויין
 בידן דמו ופטורי: גנב מי שחציו וכו':
^א תנן התם רבי יהודה אומר אין לעבדים
 בושת^ב מאי טעמא דר' יהודה אמר קרא וכו'
 ינצו אנשים יחדיו איש ואחיו מי שיש לו
 אחוה יצא עבד שאין לו אחוה ורבנן אחיו
 הוא במצות והכא היכי דריש ר' יהודה סבר
 מאחיו לאפוקי עבדים בני ישראל למעוטי
 מי שחציו עבד וחציו בן חורין מבני ישראל
 למעוטי מי שחציו עבד וחציו בן חורין הוי
 מעוטי אחר מעוטי^א ואין מעוטי אחר מעוטי
 אלא לרבות ורבנן מאחיו לאפוקי עבדים לא
 משמע להו דהא אחיו הוא במצות בני
 ישראל מבני ישראל חד למעוטי עבד וחד
 למעוטי מי שחציו עבד וחציו בן חורין
 אוהרה לגונב נפש מנין רבי יאשיה אמר
^ב מלא תגנב רבי יוחנן אמר מלא ימכרו
 ממכרת עבד ולא פליגי מר קא חשיב לאו
 דגניבה ומר קא חשיב לאו דמכירה ת"ר לא
 תגנוב בגונב נפשות הכתוב מדבר אחה
 אומר בגונב נפשות או אינו אלא בגונב ממון
 אמרת צא ולמד משלש עשרה מדות
 שהתורה נדרשת בהן דבר הלמד מעניינו
 במה הכתוב מדבר בנפשות אף כאן
 בנפשות תניא אידך לא תגנובו בגונב
 ממון הכתוב מדבר אתה אומר בגונב
 ממון או אינו אלא בגונב נפשות אמרת
 צא ולמד משלש עשרה מדות שהתורה
 נדרשת בהן דבר הלמד מעניינו במה
 הכתוב מדבר בממון אף כאן בממון
 איתמר עידי גניבה ועידי מכירה בנפש
 שהוזמו חזקיה אמר אין נהרגין רבי יוחנן
 אמר נהרגין חזקיה דאמר בר"ע דאמר דבר
 ולא חצי דבר ורבי יוחנן אמר כרבנן
 דאמרי דבר ואפי' חצי דבר ומורה חזקיה
 בעדים האחרונים של בן סורר ומורה שהוזמו
 שנהרגין מתוך שיכולים לומר הראשונים
 להלקותו

מונמצא בירו קא **אמינא.** חומא דכסוטה פ' עגלה ערופה
 (דף מה: דרשינן כי ימלא חלל פרט למצוי ופטרינן
 עיר שרונה ועודי כוכבים וי"ל דהתם כתיב צלמה והוי כמו צידו
 דהכא ולאכמי קשה דדרשינן בפ' בתרא דערבין (דף לו:) גבי בתי ערי
 חומה ומלא פרט למצוי שלא ימכור
 כרמון ויגאל בקרבו (א) וי"ל וכו' עכ"ל
 בקונטרס דהכא מריבוא דקרא:
יצא עבד שאין לו אחוה. פירש
 בקונטרס עבד אין לו אחוה
 ואפילו עם אחיו בני אחיו דכתיב עם
 החמור עם הדומה לחמור וקשה
 להס כן גר ומשומר נמי וגרלה
 לפרש שאין לו אחוה שאין יוצא חלצו
 קרויין אחוה משא"כ גנב:
בני ישראל למעוטי מי שחציו וכו'.
 אצל כולו משומר וגר לא
 ממעט מבני ישראל וכן דפרק גנות
 כותים (נה דף לו.) וסס בני ישראל
 מיטמאין בזיבה וכו' אצל גרים
 ומשומרם לא ממעט וכן שלחי (פ"ב)
 דמנחות גבי סמיכה בני ישראל סומכין
 ואין העובדי כוכבים סומכין ומשומר
 וגר לא ממעטין וכן צפ"ק דערבין
 (דף ה:) בני ישראל מעריבין ואין
 העובדי כוכבים מעריבין ולא ממעטין
 גרים ולא עבדים משומרין ומינה
 דפרק כל המנחות באת מלה (מנחות
 דף סא:) וסס גבי תנופה אמרינן בני
 ישראל מניפין ואין העובדי כוכבים
 מניפין ואין לי אלא בני ישראל גרים
 ועבדים משומרין מניין תלמוד
 לומר המקריב וכו' פ' העני (בבב
 דף עז:) וסס וצלהי פ"ק דכריתות
 (דף ז:) אשה כי תזייע אין לי אלא
 בני ישראל גירות ושפחה משומרת
 מניין ת"ל אשה ושמה בכל הני ים
 שום רבוי דמריבין מיניה גרים
 ומשומרין: **דבר ואפי' חצי**
 דבר. ואת"ה הו' אמרינן לקמן (דף ז.)
 קיים מקלמט וכו' מקלמט דשאר מלות
 דכרי הכל פטור ופי' בקונטרס משום
 דכרי אף הניבא אשר יזיד לדבר
 דבר ולא חצי דבר וי"ל דרבנן
 נמי מודו דדרשינן ולא חצי דבר
 והא דפליגי דרבי עקיבא היינו
 משום דחשבי ליה דבר שלם כדמוכח
 במדבר (צ"ק דף ע:.) ובחוקת הצמים
 (צ"ב דף טו:) וסס וזכרן לחלל דכרבים
 דיש מקומות כה"ג בפ' ד' וה' (צ"ב)
 דף מ. וסס כופר שלם אמר רחמנא
 ולא חצי כופר ובפרק יש כבוד (בבב
 דף מה:) חומש ולא חצי חומש
 ובמדבר (צ"ק דף עא:) חמשה צקר
 אמר רחמנא ואפי' חמשה חללי צקר
 ובפרק ארומ ואת בני (חולין דף ע:)
 וסס פליגי ר' אליעזר ורבנן כשה
 ואפילו מקלמט שם ולענין כספי
 בלתי ואפילו מקלמט לבי וצפרק הבא
 על יצמות (יימות דף נט:) וסס
 בצמולה מקלמט בתולים ובכמות
 פרק אלמנה (דף לו:) וסס במקלמט
 כסף ככל כסף ושלהי כסוי הדס
 (חולין דף פח.) וסס דס ואפילו
 מקלמט דס ובריש בכורות (דף ג.) וסס

עין משפט
נר מצוה

לא מ"י פ"ט מהל
 גניבה הלכה ג סמנ
 סס:
 לב ב מ"י סס ה"ה:
 לב ג מ"י סס ה"ה:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה סונמצא רבי
 תיבה רבסוטה. עין
 בטרטיא מכות דף ח' ע"ב
 ד"ה התם מענינה דקרא:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה מונמצא רבי
 פ' בתרא דערבין גבי
 שדה אחוה ומלא פרט
 וכו' ויגאל בקרבו. כ"כ וי"ע
 דהרי צדקין איהא להרא
 משום דהכא מענינה דקרא
 וכן דרשינן אפי' ללא
 מביי בירו:

מוסף רש"י

ורכולהו אליבא דר'
 עקיבא. ממנו קבלו
 ושבויות דר'. יצא עבד
 שאין לו אחוה. עם
 ישראל. שיש בו כקבל
 ל"א עבד אין לו אחוה
 שומר כאלוהי ואלה
 אחיו. דכתיב עם החמור
 ויה מעמיני כ"כ פת ירוש
 בחסותיהם. אחיו הוא
 במצוה. כל מלה שהאשה
 חייבת בה עבד חייב בה.
 דגמר לה לה מאשה (שם).
 דבר הלמד מענינו. הו'
 אחד מ"י מדות. מקלמט
 שכתוב סתם ואין לו יודעין
 כמה מדבר. הו' לומר
 מענינו (חולין פח.) דבר
 סתם שאין מפורש בו כמה
 מדבר. הו' לומר מן הענין.
 משה שנכתב בה סתם
 הענין מ"י (שם קטו):

תוס' ד"ה סונמצא רבי
 תיבה רבסוטה. עין
 בטרטיא מכות דף ח' ע"ב
 ד"ה התם מענינה דקרא:

עין משפט
 נר מצוה

כזור ואפילו מקלמט כזור: **מתוך** שיכולים עדים הראשונים בו' לדין
 העטם תלוי בצמירתם אלא צמאי דעדי גניבה ראשונה לא זכריי לעני
 גניבה שניה כדאמרינן במדבר (צ"ק דף ע:.) וסס דמודה רבי
 עקיבא בשנים אומרים קודש ושנים אומרים צעל אפי' דעדי ציאה
 זכריי לעדי קדושין (חולין) וכן לא זכריי לעדי ציאה כוליה דבר הוא:
 גניבה

כזור ואפילו מקלמט כזור: **מתוך** שיכולים עדים הראשונים בו' לדין
 העטם תלוי בצמירתם אלא צמאי דעדי גניבה ראשונה לא זכריי לעני
 גניבה שניה כדאמרינן במדבר (צ"ק דף ע:.) וסס דמודה רבי
 עקיבא בשנים אומרים קודש ושנים אומרים צעל אפי' דעדי ציאה
 זכריי לעדי קדושין (חולין) וכן לא זכריי לעדי ציאה כוליה דבר הוא:
 גניבה

עין משפט
 נר מצוה

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

לד אבדה הוזח ט
מ"י פ"א מה"ל ערות
הלכה ט:
לה י מ"י פ"א מה"ל
טעמיהו הלכה ג:
לו ב מ"י פ"ג מהלכות
ממרים הלכה ח:
לו ל מ"י פ"ה הלכה ט:
לו ל מ"י פ"ה הלכה ט:

גניבה אתחלתא דמכירה היא. וא"ת אמאי מקטליה הא מנא למימר לפוסלו לעדות באנו וכ"מ דבעו התראה וכוין דאמרי שהתרו בו למיתה אלמא למיקטליה קא אמו אס כן לחוקיה נמי לקטלו אע"ג דלמו נמי להלקותו כדאשכחן בפ"ג דב"ק (דף

כד. וספ) דעדי גניבה לאשונה ושניה אע"ג דלמו לחיובי חיי נזק כיון דלמו נמי ליעודי משלמי חיי נזק של העדאה עם הכת השלישית כשהוזמו השלש כתות וי"ל דקסבר חוקיה דגניבה לחודה קיימא כמו עדי קדושין ועדי ביאה ואע"ג דמיירי באתרו ביה מדמקטלי לרבי יוחנן מ"מ לא שייך בזה חיוב מיתה ואפשר לחוקיה לא בעי התראה ולר' יוחנן בעי אי נמי הש"ס לא חש בטעמא דלפוסלו לעדות באנו מדאיתערין לעיל למימר להלקותו ושמה אינערין היכל דמפסיל מעיקרא וקאי:

עבדי מברתי. וא"ת אי לאו למקטליה קא אמו אס יבאו עדים שאינו עבדו אס כן למאי קא אמו וי"ל דלמו לקיים התקת וא"ת אי דלא אתרו ביה למה לן טעמא דעבדי מכרתי אלף ודאי אתרו ביה אס כן למקטליה קאתי וי"ל דאתרו ביה אחריני ואינהו לא ידעי וכי האי גוונא הוה מני לשנויי כריש פרק היו גזקין (לעיל דף מה.) גבי נערה המאורסה:

אמר רב יוסף ב"ר. סלקא דעתך דרב יוסף גדלתו עדי גניבה וה"פ מתוך שהוא יכול לומר עבדי מכרתי אס לא היו באים עדי גניבה אס כן אין צעדותם ממש וחלי דבר הוא ואחי פריך ליה הא מתוך קאמר דמשמע הלשון דאפילו השתא נמי בטר דלמו עדי גניבה מני למימר הכי: **קמ"ל** רבייה לאו כלום הוא. בפ"ג דב"ק (דף כד. וספ) גבי ליעודי תורה ולייעודי גברא דמסקינן התם אלף דקא מרמזי רמוזי לא דמי לרמיה דהכל דהתם מיירי ברמיה חשובה שכלל השלשה ימים בלו עם אלו וקא מרמזי אלף הכל ברמיה גרושה איירי דלאו מילתא היא אי נמי דיני נפשות שאני: כמובלג

דתימא רמיוא מילתא היא קמ"ל רמיוא לאו כלום הוא: **מתנ"י** זקן ממרא על פי ב"ד שנאמר יכי יפלא ממך דבר למשפט שלשה בתי דינין היו שם אחד יושב על פתח הר הבית ואחד יושב על פתח העזרה ואחד יושב בלשכת הגזית ובאין לזה שעל פתח הר הבית ואומר כך דרשתי וכך דרשו חבירי כך לימדתי וכך לימדו חבירי אם שמעו אמר להם ואם לאו באתן להן לאותן שעל פתח עזרה ואומר כך דרשתי וכך דרשו חבירי אם שמעו אמר להם ואם לאו באתן להם לאותן הגזית שממנו יוצא תורה לכל ישראל שנאמר מן המקום ההוא אשר יבחר ה' חזר לעירו שנה ולמד בדרך שהיה למד פטור ואם הורה לעשות חייב שנאמר והאיש אשר יעשה כדון אינו חייב עד שיוורה לעשות תלמוד שהורה לעשות פטור נמצא חומר קולו: **גמ'** תנו רבנן כי יפלא ממך דבר כמובלג

להלקותו באנו. ולא העדנו להמיתו שלא ידענו שסופו לחזור ולקלקל: להלקותו באנו. על הגניבה ולא ידענו שימכרנו: דלא לקי. אגניבה לחודה משום דהוה ליה לאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד שאס ימכרנו יחרג: עדי גניבה כנפש. שהעידוהו שגנב נפש: **מדאמר חוקיה אין נהרגין.** אס החזמו לחמר שצאו עדי מכירה משום הכי לוקין שהרי אין סופן למות על עדות זו ולא הו גנביהו לאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד: דאי ר' יוחנן כיון דאמר נהרגין. אס בלו עדי מכירה אחרי כן קודם הזמה ונגמר דינו ע"פ שמי הכמות והחזמו היכי לקו אס החזמו קודם שצאו עדי מכירה הא הוה ליה לאו דלא מענהו לגבייהו בשעה שהעידו לאו שניתן לאזהרה שלא להעיד כן שאס יעידו ולא יחזמו עד שיצאו עדי מכירה ויגמר דינו ויחזמו ימותו: **וכל לאו שניתן לאזהרה כ"ד אין לוקין עליו.** ואפילו יפטרו מן המיתה שהרי לא לאזהרת מלקות נימן: אינהו היכי לקו. הא לאו כלאשר זמסי" הוה ואי משום לא מענה (שמות כ) לאו שאין צו מעשה הוה: **בעידי מכירה כולי עלמא לא פליגי דנהרגין.** אס נגמר דינו על פי שמי הכמות: לחודה קיימא. ועדי גניבה אינן באין להורגו אלף להלקותו אבל עדי מכירה שצאין עמהן ואומרין שהפירו צו למיתה מונעין אותו ממלקות וממייבין אותו מיתה והויה לה מכירה דבר שלם: **אסתלתא דמכירה.** דקסבר ר' יוחנן לא לקי עלה דלאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד ואינן באין אלף להורגו ואע"ג דשמיין כריכות זו לזו והוה ליה כל חלא וחדא חיי דבר מיקטול כרצונן: **ומודה ר' יוחנן בעדים הראשונים של כן סורר ומורה שהונו דאין כדמתיב ויסקרו אותו (דברים כא): הכל מודים בו.** כלומר יש עדים בצן סורר ומורה שהכל מודים באתם כמותיו לפטור יש כת שהכל מודים בו לחיוב יש כת בצן סורר ומורה שחלקו חוקיה ורבי יוחנן לפי מה שמענו במתלוקתן: **שנים אומרים בפנינו גנב.** משל אביו מעות לקנות בשר וזנים כפניו שניה אחר שלקה: **ושנים אומרים בפנינו אלף.** הבשר ברשות אחרים דאינו חייב עד שיגנוב משל אביו ואלכל ברשות אחרים" הניק שמי כמות כריכות זו לזו ואין הראשונים יכולין לומר להלקותו באנו והוה ליה חיי דבר לחוקיה דסבר לה כר"ע דאמר אין נהרגין ולר' יוחנן דאמר נהרגין כרצונן: **עדי מכירה כנפש.** ולא בלו עדי גניבה על כך לפנינו: **הא מסוך קאמר.** אפי' חיי דבר אין כאן שהרי היה לו להליל נפשו מב"ד בטענה זו: **ובדלא אמו עדי גניבה.** קאמר רב אסי וכדפרישית שהיה יכול לומר עבדי מכרתי: **לכסוף.**

אחר שהעידו עדי מכירה בלו עדי גניבה ונגמר הדין ע"פ שניהם: ואכתי מאי למימרא. כשהעידו הראשונים לא היה הדין ראו לנגמר על פיהם ויכולין לומר לא היינו יודעין שיצאו עדי גניבה עלינו: דקא מרמוזי רמוזי. הני להני: **מתנ"י** ג' כתי דינין היו שם. צירושלים דמשמעיה צה קרא (דברים יז) וקמת ועלית: **אחד יושב על פתח הר הבית.** הוא שער המזרחי שלפניו מן החיל לפני עזרת נשים: **ואחד יושב.** למעלה הימנו כשעברו עזרת נשים ובאין לפני עזרת ישראל: **ואחד בלשכת הגזית.** הוא שער העזרה ופתח העזרה חיהו עקודש ומינה בחול כדלמדין כסדר יומא (דף סה.) **באין לזה שעל פתח הר הבית.** זקן זה שהורה בעירו ומחלק ב"ד שבעירו עליו והזקיפו הכתוב לעלות לירושלים ולשאלו ובאין הוא ובית דין שבעירו לב"ד זה שעל פתח הר הבית שהרי צו פוגעין תמילה: **תלמיד שהורה שלא הגיע להוראה ומחלק על ב"ד שבעירו ובאו לב"ד הגדול ושאלו וחזרו לעירו והורה כמתילה פטור שאין לסמוך על הוראתו והתורה לא חייבה אלף מופלג ומומחה לב"ד כדלמדין בגמ' (פ"א): **נמלא חומר קולו.** חומר שהחמיצו עליו שאינו ראו להוראה עד שיהא צן ארבעים שנה"ט נעשה לו קל לפטורו מן המיתה: **גמ'****

אס נגמר דינו על פי שמי הכמות: לחודה קיימא. ועדי גניבה אינן באין להורגו אלף להלקותו אבל עדי מכירה שצאין עמהן ואומרין שהפירו צו למיתה מונעין אותו ממלקות וממייבין אותו מיתה והויה לה מכירה דבר שלם: **אסתלתא דמכירה.** דקסבר ר' יוחנן לא לקי עלה דלאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד ואינן באין אלף להורגו ואע"ג דשמיין כריכות זו לזו והוה ליה כל חלא וחדא חיי דבר מיקטול כרצונן: **ומודה ר' יוחנן בעדים הראשונים של כן סורר ומורה שהונו דאין כדמתיב ויסקרו אותו (דברים כא): הכל מודים בו.** כלומר יש עדים בצן סורר ומורה שהכל מודים באתם כמותיו לפטור יש כת שהכל מודים בו לחיוב יש כת בצן סורר ומורה שחלקו חוקיה ורבי יוחנן לפי מה שמענו במתלוקתן: **שנים אומרים בפנינו גנב.** משל אביו מעות לקנות בשר וזנים כפניו שניה אחר שלקה: **ושנים אומרים בפנינו אלף.** הבשר ברשות אחרים דאינו חייב עד שיגנוב משל אביו ואלכל ברשות אחרים" הניק שמי כמות כריכות זו לזו ואין הראשונים יכולין לומר להלקותו באנו והוה ליה חיי דבר לחוקיה דסבר לה כר"ע דאמר אין נהרגין ולר' יוחנן דאמר נהרגין כרצונן: **עדי מכירה כנפש.** ולא בלו עדי גניבה על כך לפנינו: **הא מסוך קאמר.** אפי' חיי דבר אין כאן שהרי היה לו להליל נפשו מב"ד בטענה זו: **ובדלא אמו עדי גניבה.** קאמר רב אסי וכדפרישית שהיה יכול לומר עבדי מכרתי: **לכסוף.**

אחר שהעידו עדי מכירה בלו עדי גניבה ונגמר הדין ע"פ שניהם: ואכתי מאי למימרא. כשהעידו הראשונים לא היה הדין ראו לנגמר על פיהם ויכולין לומר לא היינו יודעין שיצאו עדי גניבה עלינו: דקא מרמוזי רמוזי. הני להני: **מתנ"י** ג' כתי דינין היו שם. צירושלים דמשמעיה צה קרא (דברים יז) וקמת ועלית: **אחד יושב על פתח הר הבית.** הוא שער המזרחי שלפניו מן החיל לפני עזרת נשים: **ואחד יושב.** למעלה הימנו כשעברו עזרת נשים ובאין לפני עזרת ישראל: **ואחד בלשכת הגזית.** הוא שער העזרה ופתח העזרה חיהו עקודש ומינה בחול כדלמדין כסדר יומא (דף סה.) **באין לזה שעל פתח הר הבית.** זקן זה שהורה בעירו ומחלק ב"ד שבעירו עליו והזקיפו הכתוב לעלות לירושלים ולשאלו ובאין הוא ובית דין שבעירו לב"ד זה שעל פתח הר הבית שהרי צו פוגעין תמילה: **תלמיד שהורה שלא הגיע להוראה ומחלק על ב"ד שבעירו ובאו לב"ד הגדול ושאלו וחזרו לעירו והורה כמתילה פטור שאין לסמוך על הוראתו והתורה לא חייבה אלף מופלג ומומחה לב"ד כדלמדין בגמ' (פ"א): **נמלא חומר קולו.** חומר שהחמיצו עליו שאינו ראו להוראה עד שיהא צן ארבעים שנה"ט נעשה לו קל לפטורו מן המיתה: **גמ'****

(א) שנת קד. עיניו יז:
בבא קמא עד: מסות יז:
שעיות יז. ג' ז"ק כד:
ג' ז"ל אומרים כן הני
נמשה שבמסות ועי'
חור"ט. ד' הוריות ב.
ה' בספר המשנה סדרין.
ו' שמות כן. ו' ודברים
יט. ח' ופעלי פאל.
ט' ופעלי ככ:
ט' ופעלי ככ:
ט' ופעלי ככ:

תורה אור השלם

1. כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי ריבה בשעריך וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך בו: דברים יז ח
2. ועשית על פי הדבר אשר יצוה לך מן המקום ההוא אשר יבחר ה' ושמרת לעשות בכל אשר יורה: דברים יז ו
3. והאיש אשר יעשה בידו ובלתי שמע אל הבהר העמד לשרת שם את ה' אלהיך או אל השטט ומת האיש ההוא ובערת מישראל: דברים יז ב

הגהות הב"ח

(א) בני עדי מכירה נמי ליקטלו:

מוסף רש"י

לאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד. לאזהרת דבר שמיבין עליו מיתת ב"ד (ומכתי יז) שלא יעשה כן. שמתחייב עליו מיתת ב"ד (ועובדי ה' יז ב"ק טז.) אין לוקין עליו. דמיתת ב"ד הוא עשנו של לאו (ב"ק טז) שאלו עין לאו זה לאזהרת עונש מלקות כשאר לאוין. שהרי הולך להורגו. שאס לאן לא יוכל לחיוב מיתה (ומכתי יז) אפילו לא הפירו צו למיתה והתירו צו למלקות. דהשתא לא מיקטיל. אפילו הכי לא לקי. דלאזהרת מיתה ניתן ולא למלקות (ועובדי יז).

גמ' ויבא חומר קולו.

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

פז.

עין משפט
נר מצוה

(א) וקדושין (טז) ונחם
ד: (ז) (שלי ד: ע"ג ח:)
(ג) י"ג ולא יאמרו עיר,
(ד) אריות ד, (ט) (מגילה
ד: א) ר"ה ו. עמית פ"ו
מ"ו (ז) (ז) מה ע"ה,
(ח) (דברים טו) כ"ב:
בפלוגמא.

הגהות הגר"א
[א] גם' זה הדין דין נחנק
דין שני:

מוסף רש"י

בשלמא בית המקדש
גבוה מאד... דשמעת
מינה דהא כ"ל מ"י משתע
קלא וקדושין (טז) דכתיב
ועלית. מכל שערך קרי
עליה ומשק לית תקע. ש
מלמד שבת המקדש היה
גבוה מכל א"י (ובחיים דז)
דכל גלדיה סתם וכתב
ועלית (קדושין טז) אשר
העלה בו מארץ
צפונה. דהיינו ככל ומכל
הארץ אשר התמית שם
וכתיב אשר העלה (שם)
שמעברים את השנה כל
אדר. אם ראו כ"ד לאמר
הפורים ששנה ש"מ
להתעבר מעברין אותה
וכ"ה (ז) שהיה אומרים
עד הפורים. לפי שהיו
חכמים אומרים שאין
מעברין א"י כ"ד נחשבו
דכ"ד לפי הפורים. לכן
הזקקו לעשות זו (שם)
עשירי. אין לו לזרף לזכרה.
ש"מ מנעף עמו אלף י"א
דכ"ה לז' מ"י נדה ע"ה)
כתשע"ו. דששע"א לן כ"ה
דבעי שמוע"א את רחמיה
דהא רחמי הבהיל לז"י וזה
נמורה (שם) אף עשירי.
אם התחילה לראות בו בעי
שימורה. י"א כנגדו ע"ג
דלמדה רחמיה לכל לז"י וזה
מנורה (שם).

גמ' במופלא שבכ"ד. בזממחה לז"ד למעוטי תלמיד: ממך זה יועץ. שנהלק בעיבור השנה הקרוי סוד וענה כדמפרש לקמן: וכן הוא אומר. דגני יועץ כחוב ממך: זו הלכה למשה מסיני. שאף עליה הוא נהרג: למשפט זה הדין. אם נחלק בדבר הלמד דגין ג"ש גם הוא נהרג דלז"י דין ממש כתיב להדיא בין דין לדין: בין דם נדה דם לידה כו'. שנהלקו גדס נדה או גדס לידה או גדס ויבנה: וזוין נגע לנגע. שנהלקו בנגעי אדם או בנגעי בנדים: דברי ריבז. ה"ל למכתב דבר ריבז וכתיב דברי ריבז לרבות רחמין וערכין והקדשות שהן כחין וחלים ע"י דיבור הפה: זו השקלה סוטה. שהיא על ידי ריבז שניה וזין בעלה: ועריסה העגלה. שהחלל נהרג ע"י מריצה: וטהרת מצורע. שאף נגעטי ע"י ריבז של לזרע. שהן הם באים: זה לקט שחטה ופאה. שהן לעניים שמכוב בהן ואכלו בשערך: וקמת מביה דין. מדמתיב וקמת מכלל דניושין עסקין והיינו כ"ד שישין במקום הקצוב להם עד עת האוכל ושם בחין כל הנריכין לז"י ולהוראה ככל עיר ועיר ואחר רחמיה כ"ד של אותה העיר שהמלוכה בנייה לילך ולשאל: מלמד שציוס המקדש גבוה מאד. וקמת ועלית אל המקום ש"מ אין לך עיר כ"ל שאין ירושלים גבוה מכלל הארץ. מכל דכרייהא קא מסיק למלמיה ולאו מהאי קרא לילף ולקמן מפרש מלן: אשר העלה וגו' מכל הארץ אשר הדחיסה שם וישבו על אדמתם. ש"מ דלדמתם גבוה מכל הארץ דכתיב עליה: מה הארץ דכר: שחיבים כו'. כדלפינן בהריות (ז): הרגמא לז"י. להאי מתניתא דלעיל דקמי דמיקטילי אכל הני דחשיב בה הלכה וגזירה שזה וערכים והקדשות וכולהו אין דתנא בה דתימוק כר"מ דלמך דין חייב אלא על דבר שזדונו כרת וכו': כדפנן הס העידו. כלומר אי פלוגמא (א) דהנך תנאי פליגי זקן ממנה ורצנו: הס העידו. ר' יהושע ור' פפיס זמס' עמית: שמתברין אף השנה כל אדר. ואע"פ שלא נמלכו לעבר קודם הפורים וקראו את המגילה באלר הראשון ואחר כך ראו

ששנה לריכה להתעבר ועברו: שהיו אומרים כו'. לפיכך הוצרכו להעיד כן שהיו שאר חכמים אומרים עד הפורים מעברין ושזו אין מעברין. וטעמא מפרש זמס' ר"ה (ז) דמן הפורים התחילו לדרוש בהלכות הפסח דמניא שואלים בהלכות הפסח קודם לפסח לז"י יום וכו' מרחק להו לא ליימי לשלוות כ"ד שכבר שמעו מן הדרשנים לעשות הפסח כסוף לז"י ואחי לזולתי כחמן: דאי להאי גיפא. אם אמרו כ"ד שזלכת הגוים שמעברים אחר הפורים מעוברת כר' יהושע ור' פפיס והוא אמר אינה מעוברת קא שרי חמן בפסח: ואי איפכא. נמי שרי חמן בפסח דודונו כרת: הלכות אחד עשר. יום אחרון של י"א שבין נדה לנדה. קיימא לן (נה ע"ה) י"א יום שבין נדה לנדה הלכה למשה מסיני משעברו ז' ימי הנדה אינה חוזרת להיות נדה עד שיעברו י"א יום דכל דמיס שרואה בהם דם ויזה הם ואם ראתה בהם יום או יומים לרופים שומרת יום ג' ואם פסקה ולא ראתה בו שובלת בו ביום וטהורה ואם ראתה ג' ימים לרופים הויא ויזה לקרנן ולטבילת מים חיים. ואפליגי רבי יוחנן ורשב"ל בהלכות יום האחרון: רבי יוחנן אמר הלכה אחת נאמרה בו ר"ל אמר שתי הלכות נאמרו בו ליחלק משלפניו והך פלוגמא כשיליה מסכת נדה ואתמר בתרתי לישני וחד מינייהו נקט הכא: עשירי רבי יוחנן אמר הרי הוא כפשיעו. מה הרואה בעשירי לריכה להיות שומרת אחד עשר ואע"פ שעשירי אינו ראוי לזירוף ג' שאין שנים עשר מנטרף עמהם לזיבה דהייכא דלא ראתה ג' רזופין להיות וזה בהנך י"א יום הוי יום שנים עשר מחלת נדה והיינו דקאמר רבי יוחנן התם הלכתא י"א הלכה אחת נאמרה בו ליחלק משלפניו ומאי איזהו דלא בעי שימור להיות שומרת שנים עשר נגדו דהא לאו מימי ויזה הוא אכל שזה לשלפניו להיות שימור לראיית עשירי: ור"ל אמר עשירי כאחד עשר מה אחר עשר לא בעי שימור. שנים עשר שהרי אין השנים עשר מימי ויזה אף עשירי לא בעי שימור להיות שומרת י"א יום דלא נאמרה שומרת יום נגד יום אלא כראיה לזירוף ג' הלך לר"ל שתי הלכות נאמרו ביום אחד עשר כדאפליגי ר"ל שלפניו אחת עשר שימור ואחת שאין נעשה שימור לראיית עשירי. ואי אפילו זקן ממנה ורצנו בהלכות אחד עשר כדאפליגי ר"ל ורבי יוחנן הוי דבר שזדונו כרת על שומרת יום כנגד יום חייב כרת כדכתיב (ויקרא טו) כל ימי זב טומאתה וגו' ודרשין (נדה ע"ה) ימי וכל ימי:

במופלא שבכ"ד. מומחה למעוטי תלמיד ואין זה כשאר מופלא דכ"ד דוכתיב כדפרישית שלהי פרק קמח (דף ע"ו): שבת המקדש גבוה. לאו מכל א"י דאיכא עין עיטס דמילדי מיניה דלמך כחזיהו מקומן (ובחיים דף נ"ד) סבור למצנייה בעין עיטס דמילדי אי נמי כותלי בהמ"ק גבוה מעין עיטס שגובהן ק' אמה: מלמד שהמקום גורם. לאפוקי מללן צנית פלגי והמרה עליהם כדלמרינן לעיל בפרק קמא (שם ד'): דא"י להאי גיפא קא שרי חמן בפסח. מימה הא מ"ד עד הפורים מודה להם עברוה אחר הפורים מעוברת דלוקא צניסן הוא דלמך בפרק קמא (דף י"ג) (שם) זה ניסן ואין אחר ניסן אכל מאן דלמך עד הפורים מדכנען בעלמא הוא דלמך כדמפרש בפרק קמא דר"ה (דף ז) ואמר מ"ט מ"ד עד הפורים כיון דלמך מר שואלין בהלכות הפסח קודם הפסח לז"י יום אחי לזולתי כחמן וכיון דלמך עברוה כ"ע מודו דמעוברת. לא קא שרי חמן בפסח: ורשב"ל אומר עשירי כאחד עשר. ור"ה ור"ה כרבי יוחנן אמאי אי אמר זקן ממנה כרבי יוחנן אמאי מיחייב הרי מחמיר הוא ואין כאן דבר שזדונו כרת וי"ל דמשכתם לה אי נעשה ככך של מרומה וקידש בו את האשה דאי טמא הוא אין בו שזה פרוטה דלא חזי אלף להסקה ואינה מקודשת ואי טהור הוא יש בו שזה פרוטה דחוי לאכליה ומקודשת: דין

לח א מ"י פ"ג מהלכות
ממרות הלכה ה'
לח ב מ"י שם הלכה ז'
לח ג מ"י שם הלכה ז' ופ"ד
הלכה א והלכה ב וע"ה
שם הלכה:
מא ד מ"י פ"ד מהל'
קידוש המשק הלכה
יג ד'
מב ה מ"י פ"ה מהל'
מטמא משכב ומשכב
הלכה ט טור י"ד סי' קפ"ב

תורה אור השלם

1. כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי רבות בשערך וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר י' אלהיך בו: דברים יז ח
2. ממך יצא חשב על י' רעה יעץ בלעיל.
3. לכן נדה ימים כאים נאם י' ולא יאמרו עוד יד י' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים: כי אם חי י' אשר העלה ואשר הביא את זרע בית ישראל מארץ צפונה ומכל הארץ אשר הדחיסים שם וישבו על אדמתם:
4. ואם כל עדת ישראל ישנו ובעלם דבר מעיני הקהל ויעשו אחת מכל מצות י' אשר לא תעשינה ואשור: ויקרא ד יג
5. על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל: דברים יז יא
6. ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא אשר יבחר י' ושמרת לעשות בכל אשר יורוך: דברים יז יא